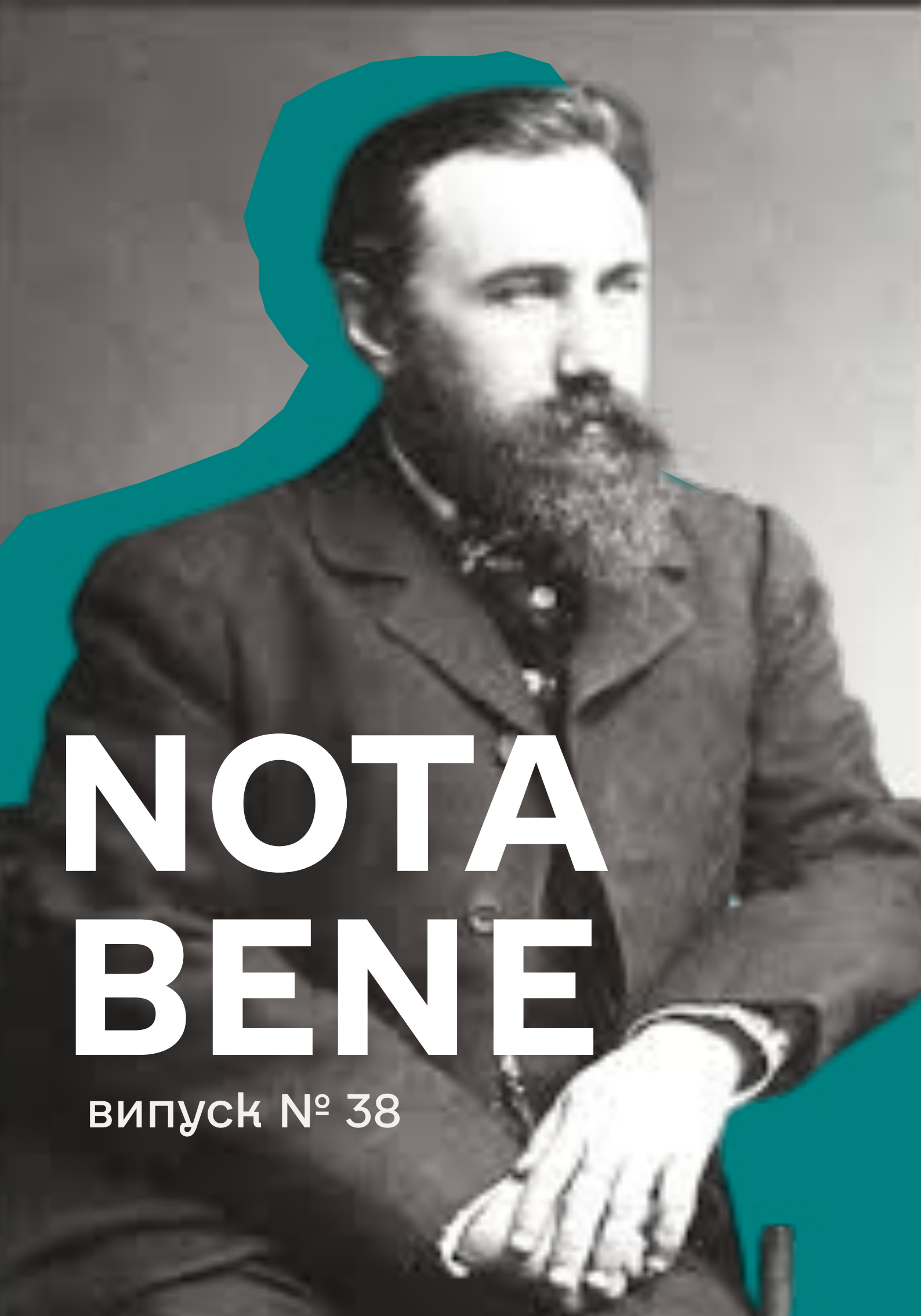

NOTA BENE

ви́пуск № 38

«NOTA BENE»
випуск № 38
листопад–грудень 2024

ГОЛОВНА РЕДАКТОРКА Ксенія Москаленко
ВЕРСТАЛЬНИЦЯ Поліна Власенко

РЕДАКТОРКИ Анастасія Заборовець
Кіра Даценко
Ксенія Москаленко
Поліна Сухенко

АВТОРИ Валерія Панкратова
Вероніка Чайковська
Єлизавета Дмитренко
Єлизавета Дроздова
Кіра Даценко
Ксенія Кравцова
Поліна Власенко
Христина Іванойко

ШЕФ-РЕДАКТОРКА Тетяна Фокіна

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ:
Фаховий коледж «Універсум» Київського столичного університету імені Б. Грінченка
Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

Адреса редакції: проспект Л. Каденюка, 16 (Ю. Гагаріна) Київ, 02094.
Редакція може не поділяти авторські висловлювання в опублікованих статтях.
Використовуючи матеріали публікацій цього випуску, ви зобов'язуєтесь посилатися на «Nota Bene».

Митець той, хто у відчуженні творчому сильні-
ший від існуючих категорій

ЧИТАЙТЕ
У ВИПУСКУ:

Перенесення у часі.....4

Борис Грінченко і стиль.....6

Борис Грінченко і «Дія».....8

Борис Грінченко та інстаграм.....10

Випадок у маршрутці.....12

Борис Грінченко в коледжі.....14

Борис Грінченко та освіта.....16

Висновки.....18

Машина часу

У наповненому блідим світлом будинку ніхто не міг знайти спокою. Науковці, яких залучили до найсекретнішої місії їхнього життя, бігали, метушилися навколо круглого столу, який був, на відміну від інших, порожнім: без паперів, документів, інших речей. Однак на ньому все ж таки лежало дещо. Єдиним предметом, який притягував до себе всю увагу, була товста книга бірюзового кольору. На обкладинці великі літери склалися у просту назву: «Словник української мови».

У цей час присутні вже встановлювали таймер на три секунди. Погляди зосереджувалися лише на книзі: усі, хто тут був, згорали від нетерпіння. Від очікування, що тягнулося роками, починаючи з намагань передбачити їхнє майбутнє у творчості – і закінчуючи початком експериментів над невідомим людству пристроєм.

І тепер це не було майбутнім. Це була їхня реальність.

За мить біле сяйво у приміщенні змінилося, стало ніби яскравішим – хоча здавалося, що все світло тягнулося саме від книги. У шумі та гамі раптово задзвенів таймер. Науковці застигли на місці. Відірвавшись від усіх своїх важливих справ, вони тепер спостерігали за науковим феноменом. І чекати їм довго не довелося.

Яскраве світло погасло так само швидко, як і з'явилося, завершаючи свою моновиставу різким спалахом. Воно вдарило по очах присутніх – неначе намагалося відволікти їхню увагу. Після чого просто зникло. І на лабораторію опустилася непорушна темрява. Гучно відбивав час годинник, поки за вікнами шумів тихий вітер. І весь цей сторонній шум перервав стривожений голос:

– Де це я?

Як тільки присутні почули це питання, то неначе прокинулися від глибокого сну. Світло знову ввімкнулося в приміщенні, а разом з тим – і відкрило людину, яка непорушно сиділа на стільці поряд зі столом: напроти самої книжки, яка тепер лежала відкритою на сто двадцять другій сторінці.

Науковці загомоніли, поспішаючи до чоловіка. Хтось почав підраховувати його пульс, хтось світив ліхтариком йому в очі. І звідусіль посипалися питання:

– Як ви себе почуваєте, Борисе Дмитровичу? Нічого не болить, Борисе Дмитровичу? Назвіть останнє, що пам'ятаєте, Борисе Дмитровичу!

Борис Дмитрович Грінченко непорушно сидів у самому центрі метушні, яку навколо нього влаштували дослідники. Кліпаючи очима, він зачудовано спостерігав за чужими руками, які міцно стискали дивні пристрої, і мовчав. На його обличчі застиг розгублений вираз.

– Пане Грінченку, ви у майбутньому, – нарешті промовив один із дослідників.

Борис Грінченко просто подивився на хлопця в білому халаті і, розгублено кліпнувши, нарешті помітив розкритий словник на столі, на сто двадцять другій сторінці. Потім його погляд перебіг з книги на пристрої в руках науковців, ніби він порівнював їх між собою, щоб згодом повернутися до словника. У ту ж мить Грінченко підхопив його і закрив, намагаючись щось для себе зрозуміти, вдивляючись в обкладинку. Після чого підняв голову і з відчутним подивом спитав:

– То, виходить, моєю машиною часу був... мій же словник?

Валерія Панкратова, 1 ВСР

Борис Грінченко і стиль

Проголюючись містом, Борис Дмитрович звертав увагу на сучасних студентів. Широкі джинси, об'ємні кофти з капюшонами, довге волосся у хлопців. З його уст пролунало німе питання про новочасну моду. Вона була такою далекою, незвичною та не зрозумілою Грінченку. Ні його жупан, ні сорочка зі штанами зовсім не вписувалися в цю епоху. Як же ж він має дбати тут про освіту, якщо не розуміє, у що вбираються люди?

Він помітив студентів, які щось палко обговорювали. Борис Дмитрович вирішив запитати у них, як зараз одягається сучасна Україна.

Молодь розповіла йому про стиль, його види та витоки. Під час бесіди молоді люди застосовували невідомі для письменника слова задля характеристики того чи іншого одягу та пояснювали їхні значення.

— Великі кофти з капюшонами – це худі, без них – світшоти або пуловери. Є блискавка спереду – зіп-худі, а назвати одяг вільного крою можна одним словом – оверсайз, – розповідала Ліза.

І вони запропонували Грінченкові самому спробувати відчувати моду. Для цього йому потрібно було самостійно обрати одяг, базуючись на отриманій інформації. Аби емоційно стати ближче до нового покоління, Грінченко погодився та вирушив назустріч трендам.

Він підібрав декілька луків, які згодом показав студентам. Першим був образ з джинсами шкіни. Ліза та Дмитро сказали, що чоловікові пасує, але це не зовсім відповідає вимогам завдання, тому що такий фасон – вже не в моді. Другий – брюки вільного крою і сорочка. Це було стильно. Але вони жадали чогось більш бунтарського, підліткового. Третій образ їх по-доброму шокував, влучив у саме яблучко. Широкі сині джинси, ремінь з чималими стразами, чорне зіп-худі, а під ним біла оверсайз-футболка з англійськими написами, кільця на пальцях. Його було не відрізнити від сучасного підлітка, адже зараз так одягається переважна більшість молоді.

У цей день Грінченко також розповів про своє бачення моди:

— Мода, діти мої, це і про інтелектуальний розвиток, майстерність слова, професіоналізм та високоосвіченість. Як і стильний одяг, це відображає вас, дає змогу самовиразитися. У нашому суспільстві ці навички стали такими ж важливими «аксесуарами» для людини, як і брендовий одяг. Здобути ці навички іноді так само дорого, як і оновити свій гардероб. Проте є одна відмінність. Робота над собою, навчання і розум ніколи не покинуть світ моди, як це відбувається з одягом.

Для Грінченка світ відкрився під новим кутом, але згодом словник вже містив нові слова: худі, світшот, аутфіт...

Вероніка Чайковська, 1 ВСР

Перше коло адаптації минуло успішно.

Грінченко і «Дія»

— Ну, я вам кажу, ви маєте зареєструвати свій транспорт!

— Та який же це, пане, транспорт, тіко гляньте. Ніякий це не транспорт, це – машина часу.

— Ну, слухайте: колесо вона має, машиною зветься – треба реєструвати. Оце маєте підписати документи...

— Ох, зрозумів я, пане, зрозумів. Давайте ті свої документи. Добре, що хоч ручку з собою завжди ношу.

— Так а навіщо вам ручка? Ви за допомогою «Дія.Підпису» все зробить.

— «Дія.Підпис»? Це ще що таке...

«Будь ласка, авторизуйтесь. Щоб увійти до застосунку, потрібна ідентифікація через технологію BankID або NFC».

— Та Йосип босий! Що це таке ці ваші ен-еф-сі... Можна було би і розтлумачити вже із ввічливості. Гаразд, банк...

«Придумайте код з 4 цифр».

— Так, ну... один, вісім, шість, три... Чудово!

«Ви у «Дії».

— Мої документи на екрані, здуріти можна. Йой, оце я вже старий... Кхм, так, все. «Дія.Підпис» так «Дія.Підпис».

Будь ласка, поверніть
голову ліворуч

«Активувати Дія.Підпис».

«Щоб створити «Дія.Підпис», будь ласка, підтвердьте особу користувача».

— Гаразд...

«Будь ласка, поверніть голову ліворуч».

Повертає голову ліворуч – жовті дерева у сквері неподалік.

«Будь ласка, кліпніть обома очима».

— Угу, – кліпає.

«Будь ласка, поверніть голову праворуч».

Повертає голову праворуч – люди чекають зелене світло світлофора.

«Будь ласка, нахиліть голову праворуч».

— ...

«Будь ласка, нахиліть голову ліворуч».

— Та Йосип босий!

«Дякуємо, особу підтверджено».

— Так і знав!

Поліна Власенко, 3 ВСР

Щоб створити Дія.Підпис, будь
ласка, підтвердьте особу
користувача

Грінченко та інстаграм

Борис Дмитрович Грінченко, якби доля і час були до нього прихильні, волів би цілком присвятити себе словникам, просвітницькій праці та служінню українській справі. Але він, всупереч логіці літочислення, опинився у 2025 році, наодинці з дивним, пласким предметом, який називався «смартфон».

Протягом кількох днів Грінченко вивчав цей артефакт, як найскладніший діалект. Він розібрався, що ця «скринька» містить не просто зображення, а вікна в сучасний світ. Його академічна постава, охайна борідка та погляд людини, що бачила і царські утиски, і становлення ідеї, випромінювали рішучість. Він зрозумів: щоб впливати на сьогодення, треба опанувати його інструменти. Він знайшов додаток під назвою Instagram. — Що ж, — промовив він сам до себе, — час застосувати знання до нової «граматики».

Він вирішив діяти рішуче. Зрештою, він завжди був сам собі наставник у справі «Просвіти». Борис Дмитрович самотужки ввів необхідні дані. Він не став вигадувати нічого легкового. Записав чітко: Адже просвіта — це його місія. Натиснув кнопку. І світ змінився. Швидкість подачі інформації була приголомшлива. У його час,

щоб надрукувати невеличку брошуру чи статтю, потрібні були місяці. А тут — зображення, що змінюються миттєво, супроводжувані короткими, але влучними підписами.

Перш за все, він знайшов те, що було для нього найціннішим: справу його життя. Університет, що носить його ім'я. Він віддавав усі сили, щоб просувати рідну справу, і ось тепер, його дітище, Київський університет імені Бориса Грінченка, має власну «вітрину» в цьому просторі. Він гортав світлини: урочисті збори, веселі студенти, сучасні аудиторії. Світлини миттєво викликали приплив гордості. Його ідея, його праця живе і процвітає!

— Це просто диво! — думав він. — Якби я мав таку можливість... Скільки б часу я зекономив на листуванні, на розсилці підручників... Але що це?

Його погляд спіткнувся об коментарі під однією із світлин: «Ректор – вогонь! Привіт від Грінчів з філфаку!» «Треба частіше постити мемаси про Грінча! Усім G-team добра!».

Грінченко насупився. Його поважне прізвище, яке він носив із гідністю, раптом стало тегом, «кличкою», частиною молодіжного сленгу. — «Грінч...», — із подивом відзначив

він. — Світ змінився... І навіть прізвища набувають нових форм, але головне, що ідея живе.

Гортаючи стрічку, дивлячись на тисячі лайків та коментарів, Борис Дмитрович відчув потужний імпульс. Він згадав свої роки, коли кожна надрукована сторінка була перемогою. У його час вплив потребував неймовірних зусиль, постійної невтомної праці. Він писав під псевдонімами, видавав книжки, ризикуючи бути заарештованим. Він був лідером думок без жодної соціальної мережі. Його інструментами були: наполегливість, енциклопедична освіта та слово — написане і надруковане. — Тепер, — прошепотів він, — кожне слово може дійти до тисяч. Не треба місяцями чекати дозволу від царського цензора. Не треба шукати гроші на друкарню. Одним натиском можна звернутися до мільйонів...

Він поклав телефон на стіл. Його обличчя осяяла думка, що стала головним висновком цього несподіваного занурення:

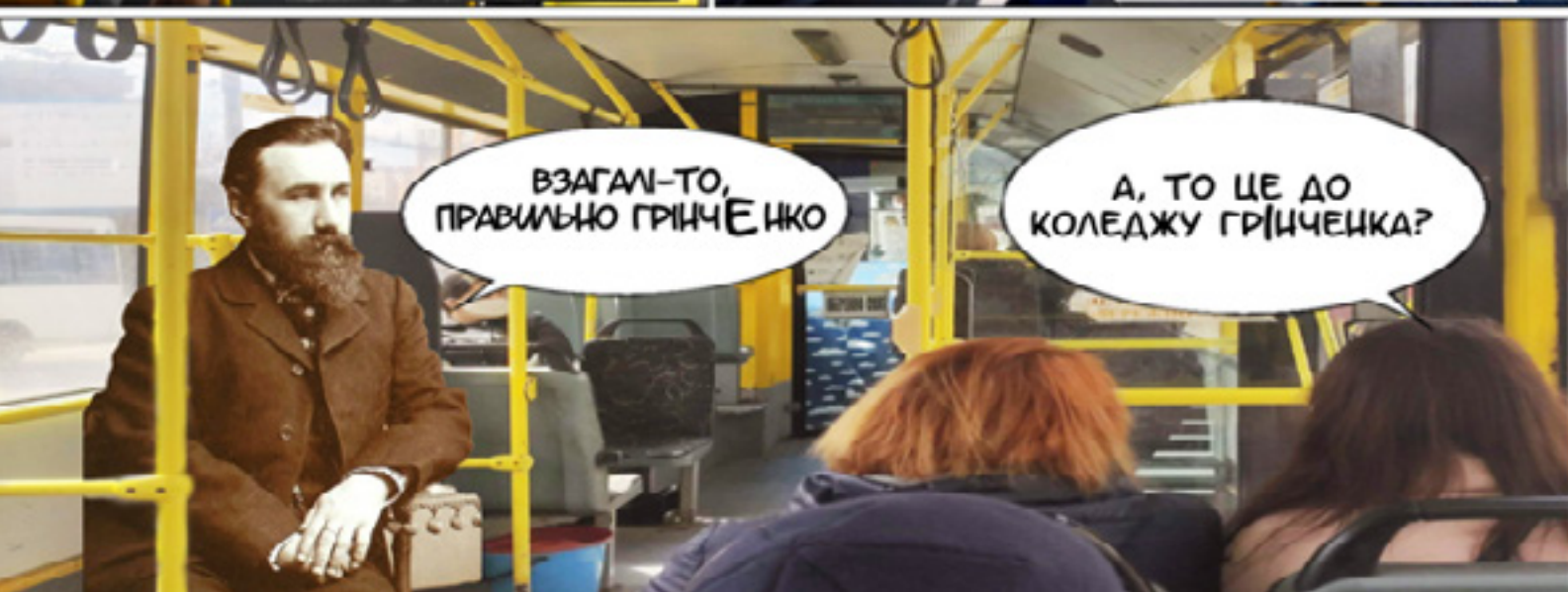
— Якби ж тільки цей інструмент був у моїх руках раніше... Я міг би зробити ще більше. Мій «Словник» розійшовся б миттєво. Це велика сила. Я став відомим завдяки чистій праці, без мереж. Але... ці мережі — це шлях до мас, це мікрофон у всьому світі. І це означає, що просвітницька праця тепер має йти саме сюди, аби це добро не перетворилося на зло. Моя місія триває...

Борис Дмитрович Грінченко взяв смартфон знову і почав набирати свій перший самотійний допис.

Єлизавета Дроздова, 3 ВСР

Випадок у маршрутці

Христина Іванойко, 3 ВСР

Борис Грінченко в коледжі

Дізнавшись про існування навчального закладу, названого на його честь, Борис Дмитрович був приємно здивований. Як педагог, він вирішив навідатися та дізнатися, як змінилася освіта за такий тривалий час.

Усе в цій подорожі було дивним і водночас цікавим: люди, будівлі, машини, незвична атмосфера, що витала в повітрі...

Він зайшов у коледж, привітався з охоронцем. Той впізнав його, але здивувався такій зустрічі й подумав, що, мабуть, привиділося – не міг повірити своїм очам. Грінченко з гордістю показав паспорт, зареєстрований у «Дії», на що охоронець сильно здивувався та провів неочікуваного гостя до кабінету директорки, щоб познайомити та провести екскурсію цим храмом науки. Директорка була не менш здивована й рада такому знайомству.

Ідучи коридорами, Грінченко захоплювався картинами на стінах: «Як же змінилося мистецтво! Дивовижне майбутнє!». В його очах усе те, що для нас – звичайна буденність, було наче з іншої планети. Найбільше Бориса Дмитровича здивував ліфт, чудернацька машина, майже як машина часу, тільки переносить не в інший момент, а на інший поверх. На третьому поверсі він побачив своє погруддя, з чого щиро посміявся. «Схожі?» – риторично запитав. Але, як виявилось, це була не найзагадковіша таємниця третього поверху. В аудиторії номер 309 на Грінченка чекало справжнє диво XXI століття – комп'ютер. Сучасну людину вже давно цим не здивуєш, а от для людини XIX – початку XX століття це стало справжнім відкриттям. Мета-

лева коробка із здатністю обробляти інформацію, яка знає відповідь на всі питання, може замінити купу книжок, калькулятор, перекладача, а інколи навіть людину. Стільки нової інформації може справді ввести в екзистенційну кризу, тож варто розв'язатися. З цією думкою Грінченко вийшов на балкон та якийсь час спостерігав за тим, як змінився Київ. Пощастило ж потрапити сюди в таку красиву пору, як осінь! Золотаве листя падало з гілок, танцювало в поривах вітру перед тим, як упасти на землю, та надавало місту меланхолійні барви.

Настав час прощатись, але яке ж знайомство з коледжем без зустрічі зі студентами? Проте на це потрібен час, бо до сучасної молоді потрібен сучасний підхід, а для цього треба ознайомитись з новими технологіями та інструментами для навчання, адже тепер це не лише книга, а ще й комп'ютер!

Кіра Даценко, 3 ВСР

Борис Грінченко та освіта

Зараз освіта точно не обмежується лише книжками та крейдою. Борис Дмитрович все життя боровся за якісну освіту, і вирішив перевірити інновації сучасного навчання — інтерактивні дошки, онлайн-платформи та навчальні додатки, що перетворюють стандартні заняття на цікаві та інтерактивні.

І ось, Борис Грінченко заходить до класу з ноутбуком у руках. Уявіть лише його здивування, коли він побачив, що величезний комп'ютер можна вмістити в маленьку тонку «книжечку». На заміну товстим словникам — застосунок для пояснення слів. Замість конспектів — інтерактивні завдання у Google Classroom та Moodle, щоб студенти не просто читали «Словник української мови», а досліджували етимологію слів через мобільні додатки. Грінченко почав уважно розбиратися з різними цікавими додатками для освіти: Google, Quizlet, Canva та інших платформ, щоб зробити свої уроки цікавими, інтерактивними й ефективними.

Він завжди вірив у те, що освіта має бути доступною і цікавою. Тому всі сучасні освітні технології та додатки українських платформ на кшталт «Всеосвіти» чи «На Урок» викликали захват.

— Вчителі допомагають вчителям. Хіба це не чудово?

І тут Грінченко подумав про те, як би було чудово створити свій додаток. Йому надто вже сподобався інтерфейс «DuoLingo». Він би міг створити ідеальний додаток для вивчення діалектів. Але замість Соби в нього був би Соловей, зі своїм підходом до мотивації студентів.

— Ех, якби я лише вмів би... — подумавось Грінченку.

Але Борис Дмитрович наголошує, що жодна технологія не замінить вчителя, бо освіта — це не лише про додатки, а й про натхнення та любов до знань. Він усміхнувся, коли зрозумів, що навіть без такого додатку його ідеї живуть далі, що заклади освіти тепер мають інтерактивні дошки, необмежений доступ до інформації та студентів, які навчаються натхненно, як він і мріяв колись.

Ксенія Кравцова, 3 ВСР

Висновки

Дивна річ трапилася зі мною. Прокинувся я не у своєму столітті, а в майбутньому, де світ змінився до невпізнання. Люди тримають у руках телефони, у яких і книги, і листи, і новини з усього світу можна дізнатися, ніби живеш одразу в сотнях місць! Але найбільше мене вразило те, як змінилася освіта.

Колись ми боролися за право вчитися рідною мовою, за те, щоб книжка українська була доступна кожному. Учителі тоді був для громади світлом, який боровся з темрявою неучтва. А нині — знання скрізь: у тих чарівних пристроях, у безмежному просторі, що зветься Інтернетом. Учень може навчитися будь-чому: від музики до астрономії, навіть не виходячи з дому. І все ж, мені здається, що надлишок знань не завжди веде до мудрості. Бо колись ми прагнули вчитися, щоб бути кращими людьми. А тепер, здається, не всі докладають зусиль, бо це стало буденністю. Але, врешті-решт, тепер усі мають право на освіту, отже прогрес величезний.

Ще одне диво цього світу — це соціальні мережі. Люди спілкуються не віч-на-віч, а через ті самі телефони. Слово тепер розлітається швидше за вітер, але не завжди несе правду чи добро. Тепер, щоб донести якусь інформацію, достатньо викласти її в Інтернет. Який же це могутній інструмент! Тут можна підтримати правду, збудити серця, закликати до науки, до любові до свого краю. А чого тільки варта «Дія»! Не треба весь час носити з собою документи, стояти у величезних чергах з будь-якого питання. Декілька натискань, і от тобі паспорт, документ про освіту, закордонний паспорт, та інше. Та й документи тепер не обов'язково підписувати на паперовому варіанті, можна використати «Дія. Підпис» — і готово!

Я тішуся, що українська мова живе, що нею говорять, пишуть, думають. Мабуть, у цьому і є сенс усіх наших старань. Бо хоч світ змінився, суть освіти лишається тією самою: виховувати людину, що мислить, відчуває і творить добро.

Єлизавета Дмитренко, 3 ВСР

п

**Ви догортали до кінця!
Редколегія «Nota Bene» дякує за підтримку!
Слава Україні!**

nota_bene.fku